

Ograniczony dostęp do przetargów, zmowy między oferentami, faworyzowanie wykonawców przez zamawiających – to główne ograniczenia konkurencji w zamówieniach publicznych opisane w najnowszym raporcie UOKiK.

Wartość zamówień publicznych (publikowane Biuletynie Zamówień Publicznych oraz Dzienniku Urzędowym UE) w Polsce wyniosła w 2012 r. ok. 132,7 mld zł, co stanowiło ok. 8,32% produktu krajowego brutto. Jedną z instytucji, która czuwa nad właściwym wydawaniem w ten sposób pieniędzy podatników jest Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Do kompetencji UOKiK należy przede wszystkim wykrywanie zmów przetargowych – zarówno pomiędzy uczestnikami przetargu, jak i zamawiającym z oferentem. W ostatnich latach wydanych zostało 15 decyzji stwierdzających znowę przetargową, kolejne 13 postępowań antymonopolowych jest w toku.

Urząd nie ogranicza się jednak tylko do tych działań. Przykładem jest analiza systemu zamówień publicznych, której efektem jest raport *System zamówień publicznym, a rozwój konkurencji w gospodarce*. W opracowaniu przedstawiono regulacje rządzące przetargami w Polsce i w państwach Unii Europejskiej. Wskazano problemy w funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych w naszym kraju oraz zaproponowano konkretne propozycje ich rozwiązania. Istotne dla uczestników oraz organizatorów przetargów są również informacje jakie działania mogą być uznane za ograniczające konkurencję.

Zmowy przetargowe

Z punktu widzenia kompetencji UOKiK najpoważniejszym problemem w systemie zamówień publicznych w Polsce są zmowy przetargowe. Mogą one przybierać różne formy. W decyzjach wydawanych przez Urząd najczęściej obserwowany jest mechanizm rozstawiania i wycofywania ofert przez uczestników znowy. Polega on na wycofaniu oferty przez tańszego wykonawcę, w przypadku kiedy dwa pierwsze miejsca zajmą uczestnicy znowy. Oznacza to wybór następnej w kolejności, droższej oferty.

Cena

Urząd zwrócił również uwagę na problem wyboru oferenta jedynie na podstawie zaoferowanej przez niego ceny. - *Cena jako jedyne kryterium ma negatywny wpływ na konkurencyjność przetargu – podkreśla Małgorzata Krasnodębska-Tomkiel, Prezes UOKiK. - Nie pozwala bowiem efektywnie rywalizować przedsiębiorcom, którzy nie są w stanie wygrać rywalizacji cenowej, ale ich produkt lub usługa są korzystniejsze z innych powodów. Dlatego efektem może być wybór oferty, która po uwzględnieniu wszystkich jej cech nie będzie najkorzystniejsza z punktu widzenia podatników. Ponadto sprzyja to zawieraniu zmów przetargowych, ponieważ w przypadku kiedy o wyborze decyduje tylko jeden parametr znacznie łatwiej zawrzeć nielegalne porozumienie – dodaje Prezes Urzędu. Co ciekawe, kierowanie się jedynie ceną nie jest powszechne w innych krajach. W całej Europie jedynie 30 proc. przetargów jest rozstrzyganych w ten sposób, podczas gdy w Polsce aż 90 proc.*

Propozycje zmian

Skuteczniejszemu wykrywaniu zmów przetargowych sprzyjać mają zmiany w prawie zainicjowane przez UOKiK. Rada Ministrów przyjęła w lipcu projekt nowelizacji ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, który zakłada wydłużenie okresu przedawnienia w sprawach znowy (w tym przetargowych) z roku do pięciu lat.

Zamówienia publiczne pod lupą UOKiKu

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: środa, 18, wrzesień 2013 02:00

Rafał Rudka

Odsłony: 1161

Urząd proponuje również zmiany w ustawie prawo zamówień publicznych, które zmniejszą ryzyko zawierania niedozwolonych porozumień. Jedną z nich jest ograniczenie jawności złożonych ofert. Pozwoli to wyeliminować najczęstsze przypadki zmów, czyli rozstawianie i wycofywanie ofert. Dlatego Urząd proponuje, żeby wykonawcy mieli dostęp jedynie do szczegółów najkorzystniejszej oferty.

Kolejny postulat to zmiany, które umożliwią wykluczenie z przetargów przedsiębiorców, którym udowodniono uczestnictwo w zмовie przetargowej.

Z raportem UOKiKu można zapoznać się [TUTAJ](#).

Źródło: UOKiK